

VEŘEJNÁ ZAKÁZKA GALERIE PORTHEIMKA

Základní parametry soutěže:

Zadavatel: Městská část Praha 5

Název veřejné zakázky: Zajištění výstavní činnosti Galerie Portheimka

Předmětem poptávky je závazek dodavatele zajistit kontinuální výstavní činnost v průběhu 12 měsíců, tzn. 3-5 výstav v Galerii Portheimka, tj. zajištění po kurátorské a produkční stránce, vč. propagace a doprovodného programu se zaměřením na vzdělávání převážně dětí a mládeže. Realizace první výstavy proběhne nejdříve od 4. 3. 2024 a nejpozději od 1. 5. 2024.

Kontext z hlediska historického

Barokní vila (letohrádek) K. I. Dientzenhofera tzv. Portheimka:

Portheimka nebo také **Dientzenhoferův palác** či **Bukvojka** je barokní letohrádek nacházející se v pražské čtvrti Smíchov. Je chráněn jako kulturní památka České republiky. V současnosti je Portheimka využívána jako galerie a kavárna. K letohrádku přísluší park Portheimka.

Letohrádek Portheimka:

Na začátku 18. století patřila zahrada, jejíž část tvoří dnešní park Portheimka Michalovi Schöfflerovi, který ji v roce 1722 prodal za 2600 zlatých rýnských věhlasnému architektovi a staviteli Kiliánovi Ignáci Dientzenhoferovi (1689–1751). Od počátku nový majitel toto sídlo koncipoval jako svou vlastní letní vilu, stavěl tu vše pro sebe a svou rodinu. K dokončení vily došlo v roce 1728. Na výzdobě budovy se tehdy podíleli i další významní barokní umělci, například sochař Antonín Braun a malíř Václav Vavřinec Reiner.

Po Dientzenhoferově smrti v roce 1751 letohrádek se zahradou na čas držela jeho manželka Anna, která však záhy byla nucena pozemek odprodat Felicii Nellové z Nellenberku – byly tehdy ve hře nešťastné dědické spory. Ta se však netěšila z této parcely dlouho, v roce 1758 od ní získal letohrádek hrabě František Leopold Buquoy-Longueval (1703–67). S jeho příchodem se vrátily na toto místo dobré časy – přinesl do zahrady nové prvky, vystavěl

zde i skleníky, oranžerie a fíkovnu, koncem 18. století byla k letohrádku navíc přistavěna i dvě boční klasicistní křídla.

Na začátku 19. století koupil letohrádek měšťan Josef Koch, který budovu upravil rovněž – avšak jen do podoby hostince. Korunu všemu nasadili ještě snad až příliš podnikaví bratři Porges-Portheimové. Ti v roce 1815 objekt zakoupili a v roce 1830 na východní polovině zahrady postavili továrnu na výrobu kartounu. Navíc ještě v roce 1872 letohrádek vyhořel, v roce 1884 bylo zbořeno jižní křídlo letohrádku, které muselo ustoupit výstavbě kostela sv. Václava a došlo k parcelizaci větší části zahrady. Okolí středu zahrady – nejmarkantněji snad jižní část pozemku – bylo výrazně vyvýšeno, zvedala se tehdy výška celé pobřežní části Smíchova.

Z nedávné historie letohrádku Portheimka:

Letohrádek byl zestátněn v roce 1945. V roce 1963 se zde usídlil Svaz českých výtvarných umělců a jeho galerie současného výtvarného umění byla na počest stavitele Portheimky nazvána "Galerie D". Chátrající objekt v devadesátých letech převzala do své správy městská část Praha 5 a dala rekonstruovat pod vedením Tomáše Zetka. Pokračovala dramaturgie galerie současného umění, zejména knižních ilustrací. Vysílala odtud rozhlasová stanice Classic FM.

V současné době Portheimka patří městské části Praha 5. V roce 2016 proběhla výměna střešní krytiny, oprava historického krovu a obnova fasády. Galerii a reprezentační prostory v 1. patře byly v letech 2017-2020 pronajaty Museum Kampa - Nadace Jana a Medy Mládkových, které zde ve spolupráci s Uměleckoprůmyslovým muzeem v Praze provozovalo expozici skla.

Samostatným bočním vchodem je přístupná část bývalé "Galerie D", kterou městská část využívá pro pořádání krátkodobých výstav umělců, spjatých s Prahou 5. V přízemí objektu se nachází kavárna "Českavárna Portheimka".

Kontext z hlediska památkové péče

Portheimka je barokní letohrádek chráněný jako kulturní památka České republiky.

Ústřední seznam kulturních památek ČR:

Název: Letohrádek Portheimka

Adresa: Hlavní město Praha, okres Praha, Praha, Smíchov, Matoušova;
Matoušova 9; Matoušova 9, nám. 14. října 68/9

Památková ochrana:

kulturní památka rejst. č. ÚSKP 40345/1-1388, stav ochrany: památkově chráněno

Plošná památková ochrana:

památková zóna

Katalogové číslo: 1000152405

Anotace:

Barokní letohrádek, který si roku 1728 postavil K. I. Dientzenhofer. Po r. 1824 byl letohrádek rozšířen o dvě klasicistní křídla. Jižní křídlo pak bylo r. 1884 zbořeno v souvislosti se stavbou kostela sv. Václava.

Kontext z hlediska kulturní strategie MČ Praha 5

Priority plynoucí ze strategických dokumentů MČ Praha 5 v oblasti kultury:

- podpora projektů současného umění;
- projekty zaměřené na mladé publikum i tvůrce;
- projekty se zaměřením na umění s přesahem do veřejného prostoru;
- projekty z oblasti uměleckého vzdělávání;
- víceoborové projekty a projekty mezioborového charakteru.

Letohrádek Portheimka: Galerie Portheimka

Letohrádek Portheimka se administrativně dělí na 3 části, a to na Velkou galerii (část přízemí a reprezentační prostory v 1. patře), Malou Galerii (v 1. patře, odděleno od Galerie Portheimka samostatným bočním vchodem) a kavárnu "Českavárna Portheimka" v části přízemí objektu. Předmětem této veřejné zakázky je zajištění výstavní činnosti Galerie Portheimka tedy tzv. Velké galerie.

Proběhlé výstavy ve Velké galerii a Malé galerii naleznete na webových stránkách galerie Portheimka: <https://www.portheimka.cz/>

Lokalita:

Galerie Portheimka se nachází v letohrádku Portheimka na adrese náměstí 14. října 68/14, 150 00 Praha 5 – Smíchov.

Prostory Galerie Portheimka:

Do Velké galerie se vchází vchodem do letohrádku Portheimka z parku Portheimka. Galerie Portheimka se nachází v části přízemí a v reprezentačních prostorech v 1. patře.

1 Přízemí Galerie Portheimka

2 Přizemí Galerie Portheimka

V 1. patře se nachází reprezentační prostory, které tvoří 6 výstavních místností včetně Reinerova sálu a administrativní zázemí / sklad s kuchyňkou. Toalety a zázemí pro kustody / sklad se nachází v přízemí.

3 Výstavní prostor v 1. patře

4 Reprezentační prostory v 1. patře

Hlavní reprezentační prostor, oválný sál (tzv. Reinerův sál) umístěný ve druhém nadzemním patře, respektive jeho klenbu, vyzdobil freskou Dientzenhoferův přítel a častý spolupracovník, význačný barokní malíř Václav Vavřinec Reiner. Motivem nástěnné malby jsou Bakchovy slavnosti. Dílo je podepsáno a datováno rokem 1729. V Reinerově sálu je kromě fresky vzácná barokní dřevěná podlaha. Obdobné barokní řešení podlahy navazující na architekturu v České republice v současnosti s nejvyšší pravděpodobností neexistuje. Význam vzrůstá i faktem, že projektantem tohoto řešení podlahy je Kilián Ignác Dientzenhofer.

5 Reinerův sál